

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ *trinavatitamaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ trinavatitamaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmasya yajñē vālmīkērāgamaṇaṃ rāmāyaṇagānārthaṃ
tasya kuśīlavau pratyādēśaḥ

vartamānē tathābhūtē
yajñē ca paramādbhutē |
saśiṣya ājagāmāśu
vālmīkirbhagavānṛṣiḥ ॥ 7.93.1 ॥

sa dṛṣṭvā divyasaṅkāśaṃ
yajñamadbhutadarśanaṃ |
ēkānta ṛṣivāṭānāṃ
cakāra uṭajāñśubhān ॥ 7.93.2 ॥

śakaṭāṃśca bahūn pūrṇān
phalamūlāṃśca śōbhanān |
vālmīkivāṭē rucirē
sthāpayannavidūrataḥ ॥ 7.93.3 ॥

āsīt supūjitō rājñā
munibhiśca mahātmabhiḥ |

vālmīkiḥ sumahātējā
nyavasat paramātmavān || 7.93.4 ||

sa śiṣyāvabravīddhr̥ṣṭau
yuvāṃ gatvā samāhitau |
kr̥tsnam rāmāyaṇam kāvyam
gāyēthāṃ parayā mudā || 7.93.5 ||

r̥ṣivāṭēṣu puṇyēṣu
brāhmaṇāvasathēṣu ca |
rathyāsu rājamārgēṣu
pārthivānām gr̥hēṣu ca || 7.93.6 ||

rāmasya bhavanadvāri
yatra karma ca kurvatē |
rtvijāmagrataścaiva
tatra gēyam viśēṣataḥ || 7.93.7 ||

imāni ca phalānyatra
svādūni vividhāni ca |
jātāni parvatāgrēṣu
cāsvādyāsvādyā gāyatām || 7.93.8 ||

na yāsyathaḥ śramam vatsau
bhakṣayitvā phalānyatha |
mūlāni ca sumṛṣṭāni
na rāgāt parihāsyathaḥ || 7.93.9 ||

yadi śabdāpayēd rāmaḥ
śravaṇāya mahīpatiḥ |

ṛṣīṇāmupaviṣṭānām

yathāyōgaṃ pravartatām || 7.93.10 ||

divasē viṃśatiḥ sargā

gēyā madhurayā girā |

pramāṇairbahubhistatra

yathōddiṣṭaṃ mayā purā || 7.93.11 ||

lōbhaścāpi na kartavyaḥ

svalpō'pi dhanavāñchayā |

kiṃ dhanēnāśramasthānām

phalamūlāśinām sadā || 7.93.12 ||

yadi prcchēt sa kākutsthō

yuvām kasyēti dārakau |

vālmīkēratha śiṣyau dvau

brūtamēvaṃ narādhipam || 7.93.13 ||

imāstantriḥ sumadhurāḥ

sthānaṃ vāpūrvadarśanam |

mūrcchayitvā sumadhuraṃ

gāyēthām vigatajvarau || 7.93.14 ||

ādiprabhṛti gēyaṃ syā -

nna cāvajñāya pārthivam |

pitā hi sarvabhūtānām

rājā bhavati dharmataḥ || 7.93.15 ||

tad yuvām hṛṣṭamanasau

śvaḥ prabhātē samāhitau |

gāyēthāṃ madhuraṃ gēyaṃ
tantrīlayasamanvitam || 7.93.16 ||

iti sandīśya bahuśō
muniḥ prācētasastadā |
vālmīkiḥ paramōdāra -
stūṣṇīmāsīnmahāmuniḥ || 7.93.17 ||

sandiṣṭau muninā tēna
tāvubhau maithilīsutau |
tathaiva karavāvēti
nirjagmaturarindamau || 7.93.18 ||

tāmadbhutāṃ tau hṛdayē kumārau
nivēśya vāṇīmṛṣibhāṣitāṃ tadā |
samutsukau tau sukhamūṣaturniśāṃ
yathā'svinau bhārgavanītisaṃhitām || 7.93.19 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē
uttarakāṇḍē trinavatitamaḥ sargaḥ ||